

Darinka Kozinc

Srce vé

Pesmi

ZALOŽNIŠTVO JUTRO

*Za usmeritve in vzpodbude se zahvaljujem
mentorici Barbari Korun, Radivoju Paborju in
dr. Megi Rožič.*

Avtorica

CIP- Kataložni zapis o publikaciji
Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

821.163.6-1

KOZINC, Darinka
Srce vé : pesmi / Darinka Kozinc ; [spremna beseda Barbara
Korun ; vinjete Darinka Kozinc]. - Ljubljana : Jutro, 2021

ISBN 978-961-7024-14-2
COBISS.SI-ID 59469059

Prolog

Najprej je bila pesmica, še okorno otroška, ki so ji sledile sestrice. Jemale so se nekje iz zraka, zapisane vsepovsod, na zavihkih zvezkov, na lističih in v beležnici s trdim rdečim ovitkom. Utirale so si pot v šolska glasila, nekatere tudi na strani revij.

Potem je za dolgo, dolgo časa utihnila, pesem!

Nato se je iznenada pojavila, se obrusila ob navodilih mentorjev in šinila v pisano zbirko vsega, kar vznemirja in kar rojeva trenutek. Prepletla je preteklost doživetega, videnega s sedanjostjo in vznemirjajočim svetom nevidnih energij.

Čudno je

Čudno
je
ko tečem
in
čakam
vetra
čudno
je
ko hodim
in
diham
čudno
je
ker ni
vonja
po rožah
čudno
je
ker ga ni ...
... vonja ni

Melanholija

Tišina.
Melanholija.
Bila je.
Ime ji je bilo MELANH
OLIJA.
Nepravilna delitev.
Ni hotela oditi.
Preprosto. Ni hotela!
(Bontona ni videla!)

Cvet

Utrgala sem cvet
iz žarečih utrinkov zemlje
droben cvet ivanjščice
da bi ga mučila z vprašanjem
ali me ima rad
pa čeprav vem
da me ima
in mi zadnji listič
reče NE
stisnem rumeno glavico
jo odvržem
umrl je cvet
zaradi moje trapaste radovednosti
kot da bi vedel
vse odgovore tega sveta

Praznina

Misli prevračajo kozolce,
druga čez drugo
kot smejoče gibke opice.

Lovim njihove prebliske
v vetrnih krošnjah,
z roko jih slikam
na platno
nebesnega klobuka.

Njihov smeh
je posmeh.

Ekran v zamrznjenem molku
strmi vame.

Vedno se vrneš

Vračam se v log
svoje mladosti
klic zemlje
ki je utišano
MOLČALA
prebujena zahteva
dotika
tankih konic
v čutno pokrajino
zavetja pod znanim nebom

Figa

V krošnjo razprta
sivkasta debla,
iz grma drevo,
v stoletnem času obstoja.
Jemljem tvoj sadež
izza hrapavih listov,
ki zeleno božajo roke.
Razpiram ga v razkošno sladki
rdečini cveta.

Kdo je nežno sadiko
potisnil v prsteni objem?
Kdo hranil krhkost mladike?

Vzhaja vprašanje,
ko plezam preko debel,
ranjenih od časa.

Upogibam prožne veje šumečega listja,
oblikujem vijugave misli
hvaležnosti.
Uživam sad
nekoga, ki ti je dal
dom v nepreglednosti zemlje.

Razseljena

Noč razpada
v svetlobi jutra,
ki trže
nitaste povezave
najinih razseljenih svetov.
Hrup pohodi misli
o tebi.
Steptani vsakdan.

Za roko te pripelje
nočna tišina
v razdrobljene
sanje,
ko tkem
kristalne niti
najinih srečanj,
izgubljenih v teminah
spomina.

Noč, noč, noč!
Ti!
Podoba,
ki se bo razmazala
v prihajanju jutra!

Čakajoč nate

Šla bom z vetrom
v razpadajoči mrak večera
na breg jezera,
kjer bom čepe
zbirala črepinje hrepenenja
in jih sestavljala
v rojstvu novega jutra,
oprta na čakanje.

Trk svetov

Čakam,
da se bo zgodilo,
da bodo zašumeli lesovi
in zapele vode,
da bo najin vzdih
okamenel.

Svetova sta dva.

V katranasti noči,
brez luninih oči
se dotakneta
v valovanju teme.

Kot bi padalo kamenje
z gora.

Vzporednica

Ko misliš, da je vse določeno,
vse predvidljivo,
vse že videno,
vse že znano,
pride nepričakovano!

Tipajoče!

Neznano!

Razburkano!

Vstopiš v vzporedne svetove,
kjer nesnovne energije
dovoljeno
pretakajo strasti!

V sobi zadnje aleksandrinke

Odprli so mi sobico,
štiri krat štiri,
čedno v enostavnosti,
postelja in omara,
mizica s sevom ogledala
in preproga za trudne noge.

Mujezinova molitev,
stkana iz registra glasov
me vrže iz lahkotne pene sanj,
da gledam in vidim
ovijajočo svilo njenih oblek,
odvržen klobuček
na odrgnjeni plošči mize
in bele, bele roke,
izvijajoče se iz čipk rokavic.

Mary, Marija sem!
Doma splašeni pankrt,
osramotitvene matere,
tu razcvetela dama,
biser,
da ga shranijo v sobane
svojih palač,
za kraljeve otroke,
ki potujejo v moje srce.

V mozaikih beline,
v vrtovih neznanih dreves,
božajočih cvetov,
ščemečem pesku
nešteti dnevi
otroškega trkljajočega smeha,
je ostala le sobica
štiri krat štiri
za iztekajoči se čas ...

... in lesen obešalnik
z vijugavo izpisanimi
črkami: MARY CVENK!

Hočem, nočem

Veš, da te ne smem objeti,
in vendar hočeš!

Ne poznaš mojega
uničujočega ognja.

Hočeš se mu predati.
Ne smeš!

Vidim modrino tvojih oči
in bele zobe izza priprtih ustnic.

Tvoje oči govorijo: HOČEM TE!

Moj pogled razkriva
notranje strasti,
usta odgovarjajo: NOČEM TE!

Ta mrak v sebi
bom odložila
na brezpotjih,
da ga razpiha
veter
v jasno dneva.

Iskanje svetlobe

Pesem Darinke Kozinc natanko ve, kje je doma: fige in robide, potok v laporni strugi, burja, morje, Soča, aleksandrinke, Sabotin, Goričanke ... to je le nekaj besed, s katerimi nežno boža, iz česar se je rodila, hrani, tolaži, daje moč – tudi ob grenkih spoznanjih uničenega sveta, tudi ob praznih, zaraščenih hišah, ob bolečinah, ki se prenašajo v družini iz roda v rod ...

Ko sem prebrala prvo pesem Darinke Kozinc, sem pomislila – pesem ima kaj za povedati. Prav izkušnja, dozorela v trpkosti, a ne brez sladku, prav sad spoznanja, ki ni strupen, temveč daje moč vztrajanja in preživetja – kulturnega preživetja izročila – ta enkratna, samo njena izkušnja je upesnjena tako, da postane tudi naša, da se dotakne globine, od koder izviramo vsi, a hkrati se obarva s toplimi in včasih zamolklimi primorskimi toni. Posebne so te pesmi, izstopajoče, že tiste čisto prve, stare več desetletij, kažejo nezmotljiv občutek za sublimno, za tisto, kar nas določa in presega, in hkrati trdno usidranost v konkretni tu in zdaj, v živo, močno, želja in hrepenenj polno žensko telo.

Biti ženska, biti Primorka, biti vnukinja aleksandrinke, biti potomka none, ki je morala med prvo svetovno vojno z otroki v pregnanstvo, in druge none, ki je delala kot medicinska sestra v vojni bolnici, potomka ljudi, ki so morali v svet, a so v sebi ohranili posebno ljubečo

vez s svojo domovino, svojim domačim krajem, zapuščeno vasjo v okolju, zaznamovanem z lepoto, a brez možnosti preživetja – to posebno vez, značilno prav za primorsko rodoljubje: vztrajno, žilavo, skromno ...

Tako tudi ta pesem povezuje domači kraj v najširšem smislu z vesoljem (kot Kosovel) – živ je, naseljen ne le z ljudmi, temveč tudi z živalmi in rastlinami, prav tako živi in lepi in pretresljivi pa so tudi elementi »mrtve« narave: divja reka Soča, očak nad Gorico, Sabotin, simbol prve svetovne vojne in trpljenja, ki ga je ta prinesla v te kraje – in pesem še sto let po koncu te vojne pričuje vidnim in nevidnim ranam in brazgotinam, ki jih tod še nosijo ljudje in narava, občutljiva pesniška duša pa jih zaznava in zdravi – z upesnjenjem. Bogato besedišče, presenetljiva metaforika, harmonična melodija, na površini umirjena, v globinah pa strastna govorica so le nekatere odlike te močne, notranje dramatične, navzven pa umirjene in modre poezije, polne zrele vednosti in zaupanja v »nevidne energije« pesmi, ki zdravijo in krepijo tiste, ki se jim predajo.

Barbara Korun

Darinka Kozinc

Srce vé

Pesmi

Spremna beseda:

Barbara Korun

Besedilo na zadnji platnici:

Boris Jukič

Jezikovni nasveti:

Darica Majer Leban

Vinjete:

Darinka Kozinc

Prelom in oprema:

ONZ Jutro, Filip Kodrič

Izdalo in založilo:

Založništvo Jutro, Jutro d.o.o., Ljubljana

© Založništvo Jutro in Avtorica

Tisk na zahtevo, 2021.

JUTRO d.o.o., Založništvo in trgovina,

Črnuška c. 3, p.p. 4986, 1001 Ljubljana

Tel. (01) 561-72-30, 041 698-788

E-pošta: Info@jutro.si

Knjigo lahko naročite tudi v naši spletni knjigarni:

www.jutro.si